

Seljani, Kvočkom ga nazvaše jer povazdan na trećem laktu reke čučao bi on. To ne zbog lakta, niti zbog reke, ni ne podsmevaše mu se, već što tako verovatno i najjednostavnije bi.

Odskora u komšiluku pojavi se on. Duge crne skuti pažljivo pod sebe podmetaše i na kemenu čučaše. Uvek čučao bi, na njega nikad seo ne bi. Davno još, kad prvi ovamo stigoše, taj kamen Sedlom prozvan bi, jer na sedlo i ličaše, na sedalo nikako ne. Otkad i sami na sedla zaboraviše, i stoke prihvatiše se, kamen Jagnjetom usnulim prozvan beše, jer i tako viđen biti je mogao.

Pre neg' što Kvočka kao za sebe treći lakat od reke pronađe, svi mišljaše da od dvadeset pet-šest više nema; otkad tamo posađen bi, verovaše da i kosa žuća posta mu, sve sa travom nepopaslom jesenjom zajedno. Strepeše da još dugo neće, okopnen posta.

Noćom, a jedna za drugom sve ledenije nanizaše se, žar u ognjišta džarali bi pa posle pljuckali, da l' u ruke popečene il' u huđu sudbu mu, svakako do proleća, ni toliko ne davaše mu. Sve jednako, na steni kamenoj čučao bi, zaogrnut ničim do prostim suknom crnim. Dole, u klisuri gde dno je, u pravo gledaše.

Kad ledom bi zabreknuto sve, žene vajkale bi se, pa i cičale neke, i siktale na sve muške svoje da to stvorenje Božje sklone, barem dok od godine najgrđem leđa isprate. „*A onda nek nastavi, kako mu Bogom snevano jeste*“, odustajale nisu.

Tu zimu, suđeno mu bi, u ambaru plitkom iskonačiti. Najposle, i vezaše ga, nego da šta drugo bi! Triput vijaše ga, i triput na sedalu podno provalije nalaziše. To, da providenje Božja reč jeste, verovali su u, i bez da objasni im se, i poštovali to sve jesu. I njega, al' kad bežao nije. Zima, da miruje se jeste.

Isprva, deca sva seoska dolažalaše mu, do u mrak duboko o kamenu priče pričao im bi, o kamenu na kom carstvo Njegovo nazidano biće; o gorama dalekim i nizinama plavnim, i o morima toplim. Znakove tuđinske, u prašini žvrljao bi im, zajedno ih posle vežbalaše. Ljutine nikakve pokazivao ne bi, makar što ga i ta deca Kvočkom zvalaše.

Vremenom, od svih na miru ostavljen bi, svojim poslom oni pođuše. Noći, mišje grickajući, provalaše potajno opet šake oslobodajući svoje.

*

Slamka, pucnu!

„Zašto našao sebi kakvu pećinu nisi? Pustinjaci tako li rade? Ja, lažem li?“ ugrizeno od pajvana, otpusti. Glas, nepoznat, ženski, rečit i sa malo bi.

„I, verižnjačom nedra sakrivaš, zašto? Sa nebesa oca zazivaš i decu nečem učiš, zašto?“ međ' sekutićima vlaknom mu bi zapeto, otresti se nikako ne mogalaše. Da se na udici šaranom pretvoriti mogao, laknulo sasvim bi mu.

„Jagnjetu snenom, na glavi si zasesti sebi mesta našao?!“ i dalje preteći, iskriše ona.

„Pisma deci dajem, da znaju. Da šta zaboraviti jednom imaju!“ prihtede mu se reći joj i dosta toga još. Ali, nje bojaše se i najviše. I, ne očekivaše je sad, prerano i ovde baš.

„A znanje, da poživi im, koliko li još?“ nad parčedom otkritim vrata mu, brektavi dah oseti njen. Uveren bi, od čista srca, bitku tu dobiti ali nikako neće.

„Da poživelu bude, koliko kakvom milošću preneseno da bilo bi“ mrznu sebe, jer znaše da lako uniziti će ga biti, bez i po muke ukazavši mu.

„A preživeće, da l' iko?“

Oćuta. Skrušeno, svezanih šaka, klečашe.

Kleknu kraj njega i ona, ni poželeo da pogleda joj lik nije. I sam u glavi već naslućivaše, na glavi venac od bršljana da joj je, u to uveren bi. Da ispod haljetka tog, njeno požudno i glatko krije se, makar da tako je, i jedino ispravno da bilo je, dozvoljavao sebi nije.

„Lažljiv, da, bio si. Ostati takav, želiš li?! Sa juga, rekom, kada, doći će?!“ uzdahom dubokim sebi sama dah odseče.

„Kad kažem ja, da zrelo jeste. Dok promislim, i kažem“ škrgutnu.

„Koliko, mačeva?“ konačno, glas, titrav joj posta. Kao nesiguran da bi.

„I dovoljno, i prekoviše“, prevaren bi i pogled mu na njoj skrasi se. Lepota praskozorna njena u senkama igrala je, u dan novi bršljanima upletena kao da bi. Srce iskreno požele mu da ne bude on, da bilo ko i drugo bilo šta kad bi postati mogao; da pas bude, pod nogama motati joj se, kad samo mogao bi!

„Dom na Jagnjetu usnulom, Njemu podignite, da je skromno i brzo da je. Na kamenu tom, kuću spasenja svog, sebi nazidajte!“ šake svezane k njoj pridiže. „Reč moju kao reč Njegovu da nosiš, i da deliš,

izbavljeni i sigurni, zajedno živećemo; kao jedno biti. Vremenom, kao jedno i pravo biti“, od nje pogled otpusti..

„Ako veruješ tako ti, i nama dobro želeo bi. Nek se staro sad u novo pretvoriti može!“ pobeže dlan joj do izbrijanog temenu mu. „Ko kuće da si, čekinjav!“ zasmija se i na pod prosto sede. Skokom, veze sa šaka sputanih preseče mu, pa u sed vrati se. Haljetkom suknenim kolena pokri.

„Ime tvoje, koje li je?“ srcu oduška, malo davši mnogo dobi.

„Vesna“ osmehom, i obrvom zaigraivši, kao cvrkutom bi mu rečeno.

Pakt te noći, sklopili su, da.

*

Crkvice, dok dlanom o dlan prah od ugrubog stesavanja kamena otpraši, sve klisurom dalje, i ona gotova bi. Jagnje usnulo, i tad mirno spavaše, učetvoroziđeno posta. I seljani ga kao nešto jasnije videše, da *šta* je i baš zato da, jednostavno *moraše*.

Pridošlice, željno iščekivane behu, i hrane im gotoviše. Posle, sve nevoljno sami pojeli bi, jer nikog na obzorju od rečnih krivina ne beše. Sneveselo, nekom drugom danu nadaše se. Više ih se bojali nisu, čak i u priče strašne o njima sumnjati počeli su. Između sebe, i njih braćom nazivaše.

Vesna, a da za života ni zatrudnela nije, umre potkraj leta tog. Od ničega i ičijeg. Da ukopa je, pred seljanima pojavi se Kvočka kao Pevac da je. Čaklenjem od gvožđa odela njegovog, i mačem strašnim, većim i od iz priča nekih; zenice zgrčiše im se do od zrna najmanjeg još i manje, na kolena popadaše svi.

Mačem, kao krst nad glavom da napravi joj, da opoje na jeziku je nekom strašnom, i stranom, i grlatom, i bez pesme ikakve, a ne kakve. Ni reči, razumeše ga nimalo, a shvatiti, radi bili bi. Ali bez snage, ne tad, i ne na mestu tom.

Pod desnom miškom Jagnjetovom, jer na levoj spavalo je, u sred crkvice mesto nađe joj. Vlatima raznim, i krunicama cvetnim, i finom zemljicom prekri je, kamenu i Jagnjetu na čuvanje predadena ona bi. Sebi nanovo tamno crno dade, i kao zamotan opet sebe predstavi.

„Doći, sem tebe više niko neće, barem dok ne dođe drugi neko, jednom?“ glas izdvoji se, a kao da iz svih iscuri.

„Neće, jer dođoste, *vi*. Prevarom, dane moje ovde, ne gledajte takvim“ iz klečanja odiže se, i pravo vratima iz crkvice, i sela, pođe.

„Da l' dovoljno crnih imaćeš, da u bradi kad osede ti počupaš drugih ih zarad? Nagore i reke više, tražićeš još?!“ toliko krajem za njim izviknuto bi.